

PAINOALUEITTAIN OPISKELU

9.4.24

Oppimisen tuen asiantuntija, Anne Heino

KOULUTUKSEN SISÄLTÖ

- Erityiset painoalueet ja oppiaineiden ydinsisällöt
- Milloin painoalueet käyttöön?
- Kuka määrittelee painoalueet?
- Painoalueittain järjestettävä opetus
- Arviointi
- Kirjaukset pedagogisiin asiakirjoihin
- Eriyttäminen → erityiset painoalueet → yksilöllistetty oppimäärä

- Erityiset painoalueet muodostetaan oppiaineiden kyseisen vuosiluokan oppiaineiden ydinsisällöistä. Oppilailla on erilaisia painotuksia vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet huomioiden, joten **painoalueet ovat aina henkilökohtaisia.**
  - **Vähennetään suunnitellusti sisältöjä** ja niihin liittyviä oppimistehtäviä sisältöalueiden sisällä.
- Ei ole mahdollista tehdä kuntakohtaisia painoalueita eri oppiaineista. **Ydinsisältöjä sen sijaan kannattaa määritellä yhteisesti. → Oppilaiden yhdenvertaisuuden toteutuminen**
- Painoalueet voivat minimissään olla samansuuruiset kuin ydinsisällöt, mutta ne voivat olla ydinsisältöjä laajemminkin, esimerkiksi jos tavoitteena on arvosana 7.

MILLOIN PAINOALUEET KÄYTTÖÖN?

- Tavoitteena on auttaa oppilasta ottamaan haltuun opinnoissa etenemisen kannalta vuosiluokan tärkeimmät asiat.
- Keskittymällä olennaiseen oppilaalle jää voimavaroja vahvistaa oppimaan oppimisen taitojaan.
- Mahdollistaa tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden opiskelun yleisopetuksessa opetuksen eriyttämisen avulla.
- **Usein väliaikainen ratkaisu**, jossa pyritään lisäämään oppisisältöjä sekä nostamaan tavoitteita sitä mukaan, kun oppilas edistyy opiskelussaan.
  - Ratkaisu voi olla pysyvämpikin → Aikarajaa painoalueittain opiskelun järjestämiselle ei ole määritelty.

KUKA MÄÄRITTELEE PAINOALUEET?

- Lähtökohtana on aina ops, oppilaan vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet
- Lisäksi tulee hyödyntää arviointikriteereitä ja osaamisen tasot/kriteereitä, joita vaaditaan numeroarvosanoihin 5, 7, 8 ja 9.
- Yhteistyössä: erityisopettaja, luokanopettaja ja /tai aineenopettaja yhdessä
- Oppilas mukaan painoalueiden määrittelyyn!
- Painoalueiden tulee kattaa aina kaikki sellaiset asiat, joita tarvitaan jatkossa oppiaineen opinnoissa. (kumuloituva tieto)
(Koivula, 2019).

Oppilas voi opiskella muun luokan mukana.

- Eriytetyt materiaalit
  - Sama aihealue, mutta karsitusti
  - Tiettyä aihealuetta pidempään
  - Osittain samat tehtävät kuin muilla kyseisessä oppiaineessa
  - Samaan tahtiin, jos oppisisältöjä on karsittu ja toisinaan omaan tahtiin.
- Oppilas voi saada pienryhmä- tai yksilöopetusta erityisopettajalta
    - **Eriyisopetuksen** rooli kasvaa useimmiten painoalueittain opiskeluun siirryttäessä
  - Koulunkäynnin ohjaajan / kasvatusohjaajan rooli oppilaan opiskelun ja edistymisen tukemisessa.

- Arviointi perustuu vuosiluokkaistettuihin tavoitteisiin.
- Huomioidaan oppimisen arvioinnin **monipuolisuus** sekä arvioinnin motivoiva ja ohjaava tehtävä.
  - Ei tarvitse painottaa koenäyttöjä (materiaalipaketit, projektit ym.)
  - Jos koenäyttö, eritellään erityisten painoalueiden osuus.
  - Laajempi näyttö mahdollistetaan, jolloin osa tehtävistä voi olla tällöin myös laajempia.
- Oppilaan ja huoltajan tulee tietää, miten painoalueisiin keskittynyt osaamisen näyttö näkyy oppilaan arvioinnissa todistukseen merkityn arvosanan muodostumisessa.

KIRJAUKSET PEDAGOGISIIN ASIAKIRJOIHIN

- Tehostettu tuki → oppimissuunnitelma
- Erityinen tuki → HOJKS
- Kuvataan painoalueiksi valittujen sisältöjen ohella, miten oppilas työskentelee, mitä muuta tukea hän saa ja minkälaisin tavoin hän voi osoittaa osaamisensa.
- Oppilas **tarvitsee edelleen tukea** selviytyäkseen hänelle määriteltyjen painoalueiden opiskelusta ja saavuttaakseen opetussuunnitelmassa asetetut yhteiset tavoitteet.
- Erityisten painoalueiden mukaisessa opiskelussa tarvitaan huoltajan antamaa tukea. Tämä tuki kannattaa kirjata oppimissuunnitelmaan tai Hojks:iin.
  - Esim. huoltajien vastuu siitä, että oppilas tulee tukiopetukseen.

MITÄ PAINOALUEITTAIN OPISKELU TARKOITTAÄ KÄYTÄNNÖSSÄ?

Voidaan käyttää vain tehostetun tai erityisen tuen aikana.

Eriyttämisen keino ennen yksilöllistämistä.

Usein tilapäinen ratkaisu:

Poissaolot, heikko motivaatio, psyykkinen oireilu , hidas eteneminen

Oppilas pyrkii edelleen oman vuosiluokkansa oppimäärän tavoitteisiin.

Muodostetaan oman vuosiluokan oppiaineiden keskeisimmistä sisällöistä eli ns. ydinsisällöistä.

Ei tarvitse tehdä uutta pedagogista arviota tai erityisen tuen päätöstä.

Painoalueittain tapahtuva opiskelu eroaa yksilöllistamisestä siten, että yksilöllistamisessä on kyse myös opiskelun tavoitetason madaltamisesta.

ERIYTTÄMINEN 	ERITYISET PAINOALUEET 	YKSILÖLLISTETTY OPPIMÄÄRÄ
<ul style="list-style-type: none"> • Opiskelu vuosiluokan tavoitteiden ja sisältöjen mukaan • Kaikilla oppilailla on oikeus saada tukea ja tarvittaessa eriytettyjä tehtäviä • Voidaan toteuttaa kaikilla tuen portailta • Opettaja eriyttää opetusta aina tarpeen vaatiessa (aika, oppiaineksen syvyys ja laajuus) • Arviointi toteutetaan monipuolisesti • Oppilaalla voi tarvittaessa olla monipuoliset kokeet • Oppilaan osaamista arvioidaan oppimistavoitteiden mukaan sekä koko arviointiasteikkoa hyödyntäen • Hyvä osaaminen tietyillä osa-alueilla voi kompensoida puutteellisen osaamisen toisella oppiaineen osa-alueilla, Tämä huomioidaan arvioinnissa. • Eriyttämiseen ei vaadita erillispäätöstä. 	<ul style="list-style-type: none"> • Yksi eriyttämisen keinoista • Tavoitteet ja ydinsisältö poimitaan oman vuosiluokan tavoitteista ja oppisisällöistä • Oppilas opiskelee yleisen oppimäärän mukaan • Tukimuoto tehostetun ja erityisen tuen oppilaille • Tavoitteet ja sisällöt kirjataan oppimissuunnitelmaan tai Hojks:iin. • Oppilaan osaaminen arvioidaan kyseisen vuosiluokan oppisisältöjen ja tavoitteiden mukaan. • Monipuolinen arviointi • Hyvä osaaminen tietyillä osa-alueilla voi kompensoida puutteellisen osaamisen toisella oppiaineen osa-alueilla, Tämä huomioidaan arvioinnissa. • Hallinnollista päätöstä ei tarvita. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tavoitteet ja sisällöt poimitaan pääsääntöisesti alempien vuosiluokkien oppisisällöistä ja tavoitteista • Otetaan käyttöön, kun oppilas ei suoriudu yleisen oppimäärän tavoitteista hyväksytyllä arvosanalla. • Ainoastaan erityisen tuen oppilaille tarkoitettu tukimuoto. • Yksilöllistetyn oppiaineen tavoitteet kirjataan Hojks:iin • Oppilas arvioidaan yksilöllistettyjen tavoitteiden mukaan monipuolista arviointia käyttäen. • Ennen yksilöllistämistä pedagoginen selvitys ja erityisen tuen päätös. • Hallinnollinen päätös tarvitaan myös siirryttäessä erityisestä tuesta yleiseen tukeen.

KIITOKSET!

Muista, että erityisten painoalueitten tarkoituksena on auttaa oppilasta edistymään ja etenemään opiskeluissaan!

Mieti, mitkä ovat ne keskeisimmät työkalut ja taidot, joita oppilas tarvitsee selviytyäkseen tulevista vuosiluokista yleisen oppimäärän mukaisesti.